

Bewust investeren voor verdere optimalisatie

Sinds de bedrijfsovername in 2018 is er veel veranderd op het landbouwbedrijf van Bert Weytens en veearts Mieke Van Eetvelde. Weloverwogen investeren, preventief handelen en zo veel mogelijk bijleren zien ze als sleutel voor een goede bedrijfsvoering.

TEKST JUSTINE POPPE

‘Zet mij alsjeblieft niet op een trekker’, zegt Bert Weytens (42). ‘Landwerk besteed ik het liefst zo veel mogelijk uit. In de stal werken bij de dieren, daar ben ik geschikt voor.’ Voor zijn vrouw, rundveearts Mieke Van Eetvelde (38), geldt hetzelfde. Waar het landschap aan de voet van de Vlaamse Ardennen begint te glooien, ligt hun melkveebedrijf, dat ze in 2018 van Berts ouders overnamen. ‘Daarvoor heb ik vanaf 2003 vijftien jaar gewerkt op Axelwalle, de schoolhoeve van Bernardustechnicum in Oudenaarde’, vertelt Weytens.

Geen boerendochter, toch dierenarts

Gedurende zijn carrière heeft Weytens niet alleen de kneepjes van het vak leren kennen, maar ook zijn vrouw.

‘De faculteit Diergeneeskunde van de UGent, waar ik doctoreerde, levert de bedrijfsdierenarts op Axelwalle’, vertelt Van Eetvelde. Zelf is ze geen boerendochter. ‘Maar ik wist dat ik spijt zou krijgen als ik geen diergeneeskunde als studie zou uitproberen. De gesprekken met de boeren, het buiten zijn en het economische aspect in de rundvee geneeskunde liggen me goed.’ Mieke werkt nog steeds vier vijfde als veearts aan de UGent, begeleidt er doctoraatsstudenten en neemt laatstejaarsstudenten in de praktijk onder de arm. Haar werk buitenshuis combineert ze met de boerderij. ‘Dat verloopt vlot, al is het met vijf kinderen tijdens piekmomenten soms druk’, zegt ze. Sinds de bedrijfsovername is er veel veranderd, vooral op

het gebied van koecomfort. 'De koeien sliepen in 2018 op rubberen matten met strooisel', vertelt Weytens. 'Koematrassen stonden als eerste op de lijst.'

Zonnepanelen als beste investering

Niet veel later werden twintig van de zeventig ligbedden voorzien van een drie lagen dik foammatras met noppen. 'Toen we zagen dat de nieuwe bedden steeds als eerste vol lagen, hebben we in 2020 ook de overige ligbedden omgebouwd', geeft Weytens aan. Naast de bedden vervingen ze ook de vlakke schoftbomen door een golfschoftboom. Dikke hakken werden door die aanpassingen verleden tijd.

Sindsdien hebben de veehouders nog meer aangepast. Zo doen de Lely-mestrobot, de koeborstel en de verticale DeLaval-ventilator goed hun werk. Ook de 67 zonnepanelen op het dak waren volgens het paar het investeren waard. 'Dat is een van onze beste investeringen', geeft Van Eetvelde toe. 'Van de 32.000 jaarlijks verbruikte kilowattuur leveren ze ongeveer twee derde.' Dat scheelt in de vaste kosten, iets waar het koppel belang aan hecht. 'Een bepaalde investering kan bijvoorbeeld wel voordelig zijn voor de melkproductie,' legt Weytens uit, 'maar als bijvoorbeeld een extra ventilator veel energie verbruikt, moeten die kosten ook betaald worden. Dat wordt soms

BEDRIJFSPROFIEL

eigenaren	Bert Weytens (42) en Mieke Van Eetvelde (38), op de foto met twee van hun 5 kinderen
melk- en kalfkoeien	70 stuks
grondgebruik	15 ha mais, 3 ha bieten en 17 ha gras
melkproductie	9.308 kg melk, 4,53% vet en 3,61% eiwit

Mullem

vergeten.' Hun investeringen worden daarom weloverwogen gemaakt.

Niet veranderd is het 2x4-tandemmelksysteem, waar tweemaal daags anderhalf uur mee gemolken wordt. Koeherkenning is er nog niet en met de aanschaf daarvan wachten ze bewust tot de aankoop van een nieuw melksysteem. 'Voor de tandem is dat niet meer de moeite', zegt Bert. 'De laatste jaren hebben we onze aandacht daarom voornamelijk op diergezondheid gericht.'

Kwaliteitsmelker 2021

Het jongvee is gehuisvest in dezelfde stal als het melkvee aan de andere kant van de voergang. Van Eetvelde wijst naar de groene kunststoffen kalverhokken van 1 bij 1,20 meter. 'Vroeger zaten de kalfjes in moeilijk te reinigen houten hokjes en hadden ze veel last van virale diarree. Met de nieuwe hokken hebben we dat verholpen.'

Ter preventie krijgen de droge koeien Rotavec en is er voor de kalveren een streng biestmanagement. Biest met een laag antistoffengehalte (Brix-waarde onder de 22) wordt niet aan de kalveren gegeven. Biest die ingevroren wordt, krijgt een etiket met datum, koenummer en vaccinatiestatus en moet een minimale Brix-waarde hebben van 26. Dankzij hun oog voor detail werden ze in 2021 kwaliteitsmelker bij het MCC, het Melkcontrolecentrum Vlaanderen. Daarvoor moesten ze wel melk produceren met een celgetal dat lager lag dan 150.000, een kiemgetal lager dan 10.000 en een coligetel dat lager was dan 10.000.

Dankzij de kleine ingrepen en twintig koeien extra halen ze uit dezelfde stalstructuur 245 ton meer melk dan vier jaar geleden. Maar naast de ingrepen speelt ook de toewijding van de veehouders een rol. Zo is in diezelfde periode, zonder tochtdetectiesysteem, de gerealiseerde tussenkalftijd van 420 dagen naar 386 gedaald. Vooral de kennis en kunde van Van Eetvelde speelt daarbij een rol. Als veearts gaat ze bij boeren langs voor drachtcontrole en dat doet ze ook thuis bij de dieren vanaf dertig dagen dracht.

▲
Boven: Mieke Van Eetvelde insemineert zelf de koeien

Onder: dankzij de nieuwe hokjes is er minder diarree

Ook insemineren doet ze sinds vorig jaar zelf. 'Als student heb ik daar ooit een opleiding voor gevolgd', vertelt ze. 'Maar pas dertien jaar later pas ik het nu toe in de praktijk.' Haar man vervolgt: 'En dat doet ze goed.' Hij toont de gemiddelde inseminaties van 1,8 rietjes per koe op zijn pc met een interval eerste inseminatie-dracht tussen de 75 en 80 dagen.

Preventief handelen

'Bert heeft alles snel gezien en volgt cijfermatig de zaken goed op', voegt Van Eetvelde toe. Alles goed in het oog houden is volgens het duo belangrijk om maximaal preventief te handelen. 'Veel ziekten en antibioticakuren kun je voorkomen, als je er maar op tijd bij bent', vertelt de veehoudster. 'Bij de geringste tekenen van uierontsteking behandelen we onze koeien met oxytocine. Dat helpt om goed leeg te melken. En als het moet, dien ik als veearts een ontstekingsremmer toe in het bloed.' Het afgelopen jaar werden er vier koeien behandeld met antibiotica voor een klinische uierontsteking. Meerdere kalfskoeien krijgen stevast calciumbolussen en ook propyleenglycol wordt de eerste 2 à 3 weken na het kalven dagelijks eenmalig met de hand aan de koeien gegeven om ketose te voorkomen. 'Sinds 2018 heb ik geen koe met kalfziekte meer gehad', zegt Weytens. 'Onlangs hebben we een lebmaagdraaiing gehad en ook dat was drie jaar geleden.'

Het preventief werken lijkt te lonen. Als een koe op die manier gezond oud kan worden, mag ze volgens de veehouders in de stal blijven lopen.

Fokken op gehalte en vruchtbaarheid

Het vervangingspercentage ligt rond de 33 procent, de gemiddelde leeftijd van hun jonge veestapel ligt op 3 jaar en 10 maanden. 'Maar natuurlijk doe je soms oudere koeien weg als er te veel vaarzen aankomen', geeft Weytens mee. 'Alle vaarzen worden als kalf genomen. Zo houd ik alleen de beste op basis van mijn fokdoel aan en verkoop de vaarzen die daar niet aan voldoen.'

Vooral vet- en eiwitgehalte vindt Weytens belangrijk. Deze moeten, net zoals dochtervruchtbaarheid, bij de stierkeuze positief zijn. 'Ik heb liever een koe van 10.000 liter met hoge gehalten dan een koe van 13.000 liter met lage gehalten', geeft hij aan. Dat het fokken op vet en eiwit iets oplevert voor zijn melkgeld, is van zijn Inet-waarde af te lezen. Deze steeg van +65 voor de koeien door naar +171 voor het jongvee en is bij de ongeboren kalveren geschat op van +218. Ook exterieur weegt met 45 procent zwaar door in zijn stierkeuze, waarbij frame, beenwerk en uier elk voor dertig procent meewegen. De meestgebruikte stieren zijn momenteel American Rovelli, Delta Framework en Delta Oneliner.

Kinderen zijn consument van de toekomst

Het duo is fan van mooie koeien, maar prijskampen aflopen doen ze niet. Agriflanders daarentegen staat stevast op hun lijstje. Als veearts ontfermt Van Eetvelde zich daar graag over de sanitaire documenten van de koeien die bij de prijskamp binnenkomen. 'Dat is een mooie dag', vertelt ze enthousiast. 'Je ziet de dieren in een heel andere context.' Weytens is op zijn beurt lid van de provinciale vakgroep van belangenorganisatie Boerenbond en is voorzitter van de melkveekring Oudenaarde. Niet alleen binnen de sector is het koppel geëngageerd, ook daarbuiten laten ze zich zien. Dat doen ze als bezoekboerderij via hun aansluiting bij het netwerk 'Melk4Kids'. 'De nieuwe consument begint namelijk bij de kinderen,' vertelt Mieke. 'Door een bezoek aan ons zijn ze minder onwetend.'

Het bedrijf is ook zorgboerderij. Een aantal dagen in de week komen er mensen met een beperking enkele uren de handen uit de mouwen steken. 'Op vrijdag komen ze zich hier uitleven en dat geeft voldoening', aldus Van Eetvelde. Zoals de boerderij nu is, verloopt alles op rolletjes. Met hun grondgebruik van 15 hectare mais, 3 hectare bieten en 17 hectare gras voorzien ze in hun eigen ruwvoer. Het rantsoen bestaat uit 15 kg gras en 21 kg mais naast 6 kg pulp, 2,6 kg ccm en 2,5 kg sojameengeling per koe per dag. Met hun 70-tal koeien wordt er van april tot oktober zo'n drie uur per dag beweid op een huiskavel van 3 hectare. Omdat grond de beperkende factor is, zien ze groeien in aantal dieren niet als grootste ambitie.

Wel komt er deze zomer een nieuwe coating in de voergang en twee nieuwe sleuvsilo's. De veehouders willen vooral optimaliseren wat ze nu hebben, ook in cijfers. 'Vier keer per jaar komen we met een bedrijfsboekhoudclub samen om transparant elkaars jaarresultaten te bekijken en te bediscussiëren', vertelt de veearts. 'Achter elk cijfer zit een oorzaak. Daar leer je veel van.'